

Viðauki 1 Samanburður norræna viðskiptabanka 1998 - 2002

Sem þáttur í greiningu á stöðu íslenskra banka er gerður samanburður á helstu kennitölum norræna viðskiptabanka fyrir tímabilið 1998-2002. Valdir eru stærstu norrænu viðskiptabankarnir til samanburðarins en athygli vekur að hinir íslensku standa þeim allvel á sporði þrátt fyrir stærðarmuninn.

Stuðst er við gögn frá lánshæfismatsfyrirtækinu Moody's og eru því gögnin sambærilegri en ella. Bankarnir og heildareignir þeirra í árslok 2002 eru í eftirfarandi töflu:

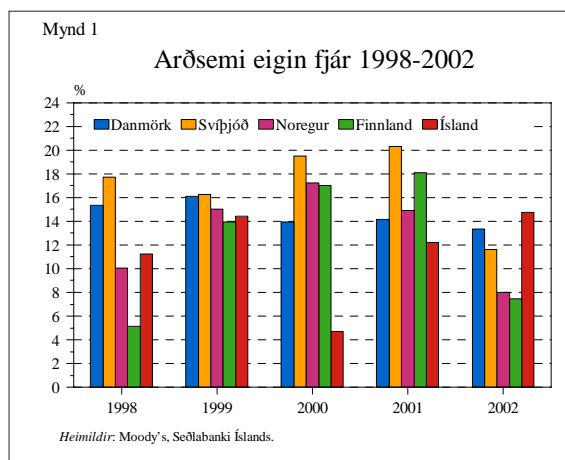
Tafla 1: Bankar og heildareignir þeirra í árslok 2002 (milljónir evra)

Danmörk	
Danske bank A/S	235.899
Nordea Bank Danmark A/S	87.529
Jyske Bank A/S	20.629
Svíþjóð	
Svenska Handelsbanken	139.441
SEB AB	135.467
Swedbank	104.511
Nordea Bank Sweden AB	66.251
Finnland	
Nordea Bank Finland Plc	226.074
Sampo Bank plc	18.062
OKO Bank	12.709
Noregur	
Den norske Bank ASA	52.850
Union Bank of Norway ASA	34.804
Nordea Bank Norge ASA	33.087
Sparebanken Nord-Norge	5.197
Ísland	
Íslandsbanki	3.673
Landsbanki Íslands	3.267
Búnaðarbanki Íslands	2.892

Arðsemi¹ íslenskra og finnskra banka sveiflast mest
Íslensku bankarnir hafa sýnt álíka arðsemi á þessu tímabili og hinir norrænu bankarnir en slök afkoma

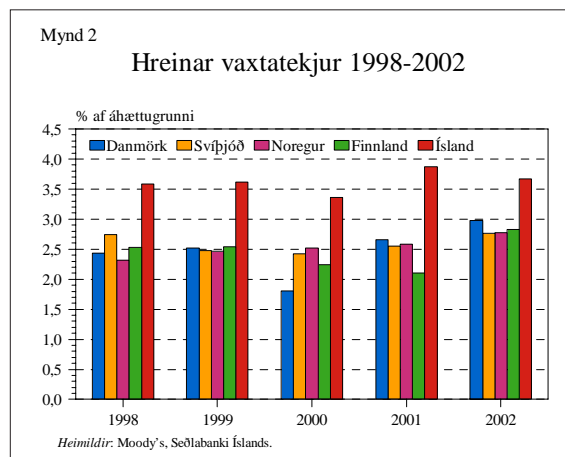
- Arðsemi er hér skilgreind sem arðsemi eigin fjár og er reiknuð sem hlutfall hagnaðar ársins eftir skatt af eigin fé í lok viðkomandi árs. Af þeim ástæðum ber íslensku arðsemistölunum ekki alveg saman við þær tölur sem birst hafa í *Peningamálum* en þar er beitt annarri aðferð við að reikna út arðsemi eigin fjár.

árið 2000 sker sig úr. Hér skal hafa í huga að arðsemi íslensku bankanna er raunarðsemi fram til ársins 2002 vegna verðbreytingafærslna en arðsemi hinna bankanna er nafnarðsemi. Nafnarðsemi íslensku bankanna er hærri en sýnt er á myndinni á tímabilinu 1998-2001. Athygli vekur að yfirleitt er arðsemin best hjá sænsku bönkunum á tímabilinu og að hjá dönsku bönkunum eru litlar breytingar í arðseminni á milli ára.

Vaxtamunur mestur hjá íslenskum bönkunum

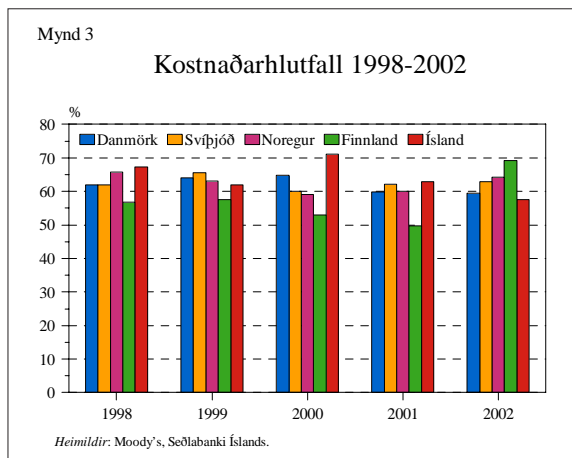
Hreinar vaxtatekjur sem hlutfall af áhættugrunni eru áberandi mestar hjá íslensku bönkunum. Ein skýring

er hve húsnæðislán með lágum vaxtamun eru lítill hluti útlánasafns íslensku bankanna vegna starfsemi Íbúðalánasjóðs. Á tímabilinu hefur heldur dregið saman með bönkunum.

Kostnaðarhlutfallið hjá íslensku bönkunum á svipuðu róli

Kostnaðarhlutfallið, þ.e. rekstrargjöld sem hlutfall af hreinum rekstrartekjum, lækkaði á milli ára og hefur aldrei verið lægra á heildina litið hjá íslensku bönkunum en árið 2002. Kostnaðarhlutfall viðskiptabanka á Íslandi fór niður fyrir 60% það ár.

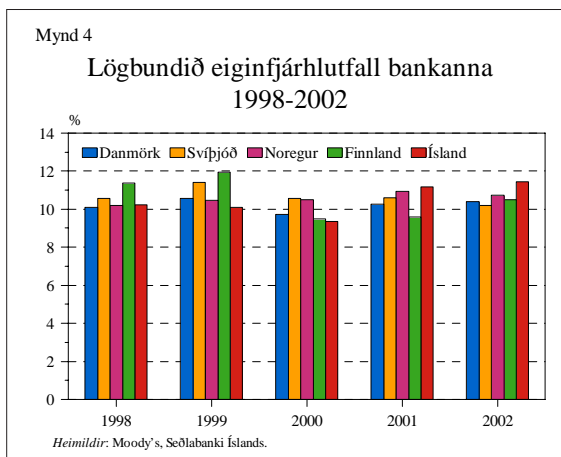

Eins og bent hefur verið á í greinum um stöðugleika fjármálakerfisins er kostnaðarhlutfallið ekki gallalaus mælikvarði þar sem rekstrartekjur geta verið sveiflukenndar og kostnaðarhlutfallið því breyst mikið á milli ára. Einkavæðingu Landsbanka Íslands hf. og Búnaðarbanka Íslands hf. var lokið á fyrri hluta þessa árs svo og samruna Búnaðarbanka Íslands hf. og Kaupþings banka hf. Einnig er samruni Íslandsbanka hf. og Sjónvá-Almennra trygginga hf. væntanlegur. Með þessum umbreytingum má vænta þess að lækka megi kostnaðarhlutfallið enn frekar.

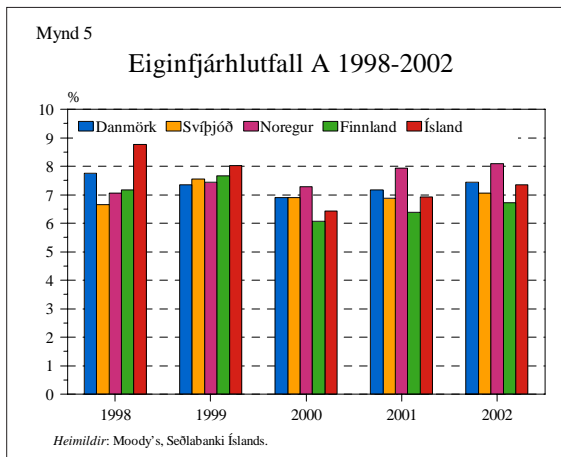
Eiginfjárlutfall einnig svipað

Að lokum er litið á eiginfjárlutfallið. Fyrst er litið á lögbundið eiginfjárlutfall bankanna. Ljóst er að eiginfjárlutfall íslensku bankanna dróst saman frá 1998 til 2000 en hækkaði síðan. Svipuð sveifla virðist vera í eiginfjárlutfalli banka hinna Norðurlandanna. Að jafnaði virðist hlutfallið ekki fara niður fyrir 10% á

því tímabili sem er til skoðunar en lágmark lögbundins eiginfjárlutfalls er skilgreint sem 8%.

Ef síðan er litið á eiginfjárlutfall A (þ.e. eigið fé án víkjandi lána nema þeirra sem teljast til A-hluta) er myndin svipuð. Áhugavert er þó að norsku bankarnir hafa verið á nokkuð stöðugri uppleið, að árinu 2000 undanskildu, en finnsku bankarnir hafa verið með einna veikasta hlutfallið á undanföllum árum.

Íslensku bankarnir virðast vera fyllilega samþærilegir við aðra norræna banka að því er varðar arðsemi, kostnað og eiginfjárlutfall. Smæð þeirra er að vísu afgerandi í samanburði við stærstu norrænu bankana en með tilkomu Kaupþings Búnaðarbanka hf. varð til einn stærsti banki Norðurlandanna.